

Terlouw & Passchier

Drs. Dirma Terlouw, BSc.

Orthopedagoog
Gezondheidszorgpsycholoog
Kinder- en jeugdpsycholoog
Onderwijskundige

Praktijk in Nieuwegein

Terlouw & Passchier

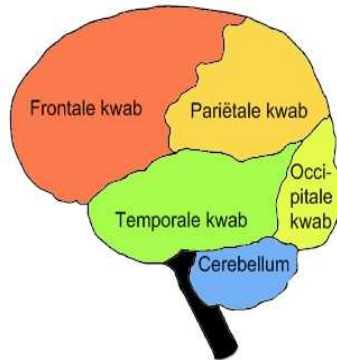
Doel van de avond

Beter begrijpen van pubers/adolescenten

- Ingevulde vragenlijsten
- Het puberbrein
- Executieve functies
- Weten hoe te ondersteunen

Terlouw & Passchier

Het puberbrein

Terlouw & Passchier

Terlouw & Passchier

Executieve functies, definitie

Neuropsychologisch concept dat verwijst naar de hogere cognitieve processen die nodig zijn om activiteiten te plannen en te sturen.

Terlouw & Passchier

Doen

Respons-inhibitie
Emotieregulatie

Taakinitiatie
Organisatie
Doelgericht gedrag
Flexibiliteit

Denken

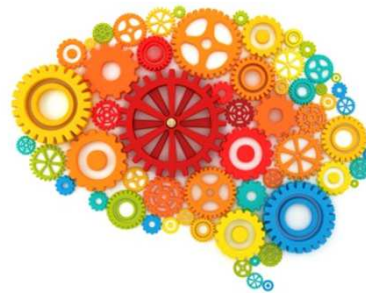
Werkgeheugen
Volgehouden aandacht

Planning/prioritering
Time management
Meta cognitie

Terlouw & Passchier

Werkgeheugen

De vaardigheid om informatie in het geheugen vast te houden bij het uitvoeren van complexe taken. Eerder geleerde vaardigheden of ervaringen toepassen in een actuele of toekomstige situatie.

Terlouw & Passchier

Werkgeheugen

Leer manieren aan om informatie op te slaan, bijvoorbeeld in agenda's, aantekenschriften of mobieltjes. Geen losse papiertjes.

Blijvende herhaling is nodig: use it or lose it. Blijf de aanwijzingen vooral in het begin steeds geven.

Tips: alarm instellen; post-its op duidelijk zichtbare plaatsen; verbale geheugensteuntjes van anderen.

Terlouw & Passchier

Respons-inhibitie

Vermogen om na te denken voor je iets doet. De vaardigheid om een reactie uit te stellen of tegen te houden, gebaseerd op het vermogen om verschillende factoren te beoordelen.

Terlouw & Passchier

Respons-inhibitie

GEEL	BLAUW	ORANJE
ZWART	ROOD	GROEN
PAARS	GEEL	ROOD
ORANJE	GROEN	ZWART
BLAUW	ROOD	PAARS
GROEN	BLAUW	ORANJE

Terlouw & Passchier

Respons-inhibitie

Vergroot de externe controle, beperk toegang tot plekken of situaties waarin het kind in de problemen kan komen.

Probeer een alternatieve reactie aan te leren.

Probeer de onderliggende behoefte te ontdekken en te beantwoorden.

Terlouw & Passchier

Emotieregulatie

Het vermogen om emoties te reguleren om doelen te realiseren, taken te voltooien of gedrag te controleren.

Terlouw & Passchier

Emotieregulatie

Bewustwording van de eigen emoties en het aanleren van coping strategieën.

Mogelijke probleemsituaties voorbereiden of aanpassen.

Ontspanningsoefeningen of visualisatietechnieken bij faalangst.

Voordat het heftig wordt ingrijpen.

Terlouw & Passchier

Volgehouden aandacht

De vaardigheid om aandacht te blijven schenken aan een opdracht of taak, ondanks afleiding, vermoeidheid of verveling.

Terlouw & Passchier

Volgehouden aandacht

Taak in kleinere stukken verdelen.

Beloning (extern) in het vooruitzicht stellen, wanneer een deel van de taak af is.

Moment van de dag goed kiezen (als je al vermoeid bent, is een lange lastige opdracht moeilijker te voltooien).

Toezicht houden.

Terlouw & Passchier

Taakinitiatie

Het vermogen om zonder dralen aan een taak te beginnen, op tijd en op een efficiënte wijze.

Terlouw & Passchier

Taakinitiatie

Opsporen en voorkomen van uitstelgedrag op.

De eerste stappen aansturen of mee helpen.

Stappenplan vooraf maken.

Zorgen dat alles bij de hand ligt voor de opdracht.

Terlouw & Passchier

Planning/prioritering

De vaardigheid om een plan te maken om een doel te bereiken of een taak te voltooien. Aangevuld met de vaardigheid om te beslissen wat daarin belangrijk is en wat niet.

Terlouw & Passchier

Planning/prioritering

Plan maken voor het volbrengen van een taak. Stroom diagram maken.

Deadlines stellen.

Grote opdrachten in kleinere opdrachten knippen en ook hier deadlines voor stellen.

Terlouw & Passchier

Organisatie

Het vermogen om systemen te ontwikkelen en te onderhouden om op de hoogte te blijven van informatie of benodigde materialen.

Terlouw & Passchier

Organisatie

Maak schema's.

Maak ordeningssystemen die visueel en eenvoudig zijn.

Post its gebruiken, stikers op mappen, kleurcoderingen.

Terlouw & Passchier

Terlouw & Passchier

Tijdmanagement

In kunnen schatten hoeveel tijd je hebt, hoe je die het beste kunt verdelen en hoe je een deadline kunt halen. Snappen dat tijd een belangrijke factor is.

Terlouw & Passchier

Tijdmanagement

	Dringend	Niet dringend
Belangrijk	I Crises Dringende problemen Projecten waarvoor een deadline geldt TIP: ZELF DOEN	II Voorbereiding van taken Planning (o.a. van taken zonder deadline) Werken aan relaties Acquisitie Ontspanning TIP: INPLANNEN EN BEWAKEN
Niet belangrijk	III Sommige telefoontjes, email Sommige post, sommige rapporten Bepaalde vergaderingen TIP: KORT TIJD GEVEN / DELEGEREN	IV Kleispraatjes Irrelevante e-mail/post Sommige telefoontjes Tijverdrrijf, vluchtklussen TIP: NIET MEER DOEN, LOSLATEN

Terlouw & Passchier

Doelgericht gedrag

Het vermogen om een doel te formuleren, dat te realiseren en daarbij niet afgeleid of afgeschrikt te worden door tegengestelde belangen.

Terlouw & Passchier

Doelgericht gedrag

Doel moet zichtbaar zijn, bijvoorbeeld foto van iets waar voor gespaard wordt.

Bijhouden hoe dicht je het doel nadert, visueel maken van de vorderingen.

Doelen samen bepalen, gebruik tussendoelen.

Terlouw & Passchier

Flexibiliteit

De vaardigheid om plannen te herzien bij belemmeringen, tegenslag, nieuwe informatie of fouten. Het gaat hierbij om aanpassing aan veranderende omstandigheden.

Terlouw & Passchier

Flexibiliteit

Aanpassen aan de inflexibiliteit, zo veel mogelijk nieuwe dingen vermijden.

Als er wel veranderingen komen, tijdig voorbereiden.

Helpen met een nieuwe interpretatie van de situatie.

Terlouw & Passchier

Metacognitie

Het vermogen om een stapje terug te doen om jezelf en de situatie te overzien. Om te bekijken hoe je een probleem hebt aangepakt. Zelfmonitoring en zelfevaluatie.

Terlouw & Passchier

Meta-cognitie

Vragen stellen over hoe een oplossing gevonden is of gevonden kan worden.

Zichzelf een cijfer laten geven. Actief laten zijn in het beoordelen.

Vooraf laten nadenken waar het eindproduct aan moet voldoen.

Terlouw & Passchier

Executieve Functies belangrijk?

Terlouw & Passchier

Mindmap

Met veel informatie die dan weer gefotografeerd kan worden.